

INFORMATIONSSPECIALISTENS NYE ROLLE

ERFARINGER FRA ET UNDERVISNINGSFORLØB PÅ KEA BIBLIOTEK PRÆGET AF CO-CREATION, TRANSFER OG EN NY MÅDE AT VÆRE INFORMATIONSSPECIALIST PÅ

Hvordan kan man som uddannelsesbibliotek styrke de studerendes informationskompetencer og samtidig styrke bibliotekets rolle på uddannelsesinstitutionen? For os på KEA Bibliotek har svaret bl.a. været co-creation samt en helt ny måde at orkestrere vores undervisning på. Noget som har været med til at udfordre og skabe overvejelser omkring vores rolle som den søde og hjælpsomme informationsspecialist.

I efteråret 2016 indgik vi i et samarbejde med undervisere på Designuddannelsen. Biblioteket blev integreret i et research-projekt, hvor vi ikke blot skulle vejlede de studerende i informationssøgning, men også indgå på lige fod med underviserne i den efterfølgende feedback. For biblioteket var dette en helt ny rolle, vi som ansatte skulle påtage os, og en ny måde at tænke informationskompetence og undervisning på. Vi fik samtidig en unik mulighed for at være en del af et forløb, hvor biblioteket blev særligt fremhævet allerede på 1. semester af uddannelsen, og hvor evnen til at arbejde med informationssøgning blev bundet direkte op på den faglige undervisningskontekst. På denne måde fik vi på samme tid skabt synlighed, relevans og autoritet omkring vores virke – noget som vi mener, vores kollegaer i biblioteksverdenen måske ville kunne få lige så stor glæde af.

Derfor vil vi i det følgende forsøge at sammenfatte de erfaringer, vi på godt og ondt har gjort os gennem forløbet. På den ene side er vi meget positivt stemte og er af den klare overbevisning, at projektet som nævnt har været medvirkende til at styrke bibliotekets legitimitet over for både studerende og undervisere. På den anden side vil vi også forsøge at beskrive nogle af de udfordringer, det kan give at samarbejde på tværs af organisationen, når man som underviser og informationsspecialist har

forskellige fagligheder og forskellige måder at tilgå de studerende på. På KEA Bibliotek har vi altid tilstræbt en uformel, imødekommende og varm omgangsform med de studerende, og selvom fagligheden er i højsædet, er et højt serviceniveau noget, som vi i lige så stor grad vægter. Derfor var det at skulle give (også krads) feedback på de studerendes arbejde noget, som på den ene side gav os som informationsspecialister en uvant magtposition, som i og for sig var noget der styrkede foromtalt legitimitet, men som for mange af os samtidig var en udfordring. Det betød nemlig, at vi pludselig skulle træde ud af den søde servicemindede persona, som de studerende normalt møder, når de besøger biblioteket. Dette har skabt mange overvejelser dels om vores troværdighed, men også om hvad det er for en rolle, vi ønsker at have i fremtiden.

Inden vi vender tilbage til den diskussion, vil vi først kaste lidt lys over, hvad projektet egentlig gik ud på.

Co-creation, transfer af læring og helt nye udfordringer

KEA Biblioteks ansatte har efterhånden stor erfaring i at undervise i bl.a. informationssøgning, opgaveskrivning, kildekritik samt udarbejdelse af spørgeskemaer. Vi bliver ofte hentet ind som et eksternt modul i undervisningen og er i tæt kontakt med undervisere fra alle program- og uddannelsesområder på KEA i forbindelse med dette. Vi arbejder ud fra præmissen om, at outreach er det eneste rigtige, og at vi i større grad skal ud af bibliotekets lokaler og ind i klasseværelserne for at gøre opmærksom på os selv, og hvad vi kan tilbyde de studerende, underviserne og organisationen som helhed. Tit mangler vi dog information om, hvad de studerende arbejder med på gældende tidspunkt, og hvorledes vi kan højne relevansen af vores undervisning, når vi kommer ud i klasseværelserne. Transfer af læring sker som

bekendt bedre, når de studerende bliver præsenteret for viden, der er relevant for lige præcis den kontekst, de sidder i. Derfor sagde vi med det samme pænt ja tak, da underviserne på Designuddannelsen i 2015 første gang tog kontakt til os med en forespørgsel om, hvorvidt vi ville indgå i et samarbejde ifm. et ugelangt undervisningsforløb i informationsøgning inden for emnet "bæredygtighed" for deres 1. semesterstuderende.

Ud over et introducerende forløb i klasseværelserne i research, kildekritik og dokumentation, vejledte vi de studerende i grupper på selve biblioteket. Her bistod vi dem i deres research ved hjælp af bibliotekets ressourcer inden for det specifikke underemne, de havde fået tildelt. Forløbet var interessant og blev gennemført uden større problemer, og vi gjorde os mange erfaringer, som vi kunne trække på, da vi skulle gentage samarbejdet i efteråret 2016.

Den største forandring i forhold til året før var, at vi skulle indgå på lige fod med underviserne under de studerendes fremlæggelse af deres projekter. Derudover var hele forløbet også i langt større grad præget af co-creation mellem undervisere og informationspecialister. Vi blev inddraget tidligt i planlægningsfasen og fik dermed lov at bruge vores faglighed til at præge ugens agenda, herunder de emner, de studerende skulle undersøge, samt hvilken form for afrapportering af projektet, der skulle finde sted. Vi fik således også tidligt blik for målgruppen, hvilket gjorde det nemmere at skabe motivation og relevans over for de studerende. Vi følte virkelig, at vi havde fat i noget her, og at vejledningssessionerne generelt gik godt. Dog havde vi alle en fornemmelse af, at de studerende var lidt forvirrede omkring opgaveformuleringen, da vi frem for decideret informationsøgning ofte endte med at vejlede dem i opgaveformalia og fremlæggelsesprocedure. En opgave som ellers skulle ligge hos underviserne.

Så kom dagen, hvor projekterne skulle fremlægges, og vi skulle sidde med ved "det grønne bord" og give feedback på de studerendes informationsøgning. Troede vi... For nu stod det klart for os, at vores fornemmelse holdt stik, og at vi var kommet til at gå ud over vores oprindelige rolle som vejledere i informationsøgning. Pludselig blev vi mødt af hårde ord og anklager fra de studerende, som ikke var tilfredse med den feedback, de fik, og hvor underviserne var vant til at håndtere sådanne situationer, måtte vi se os slået lidt ud af kurs. På den ene side var det udbytterigt for os at være med til feedbacken, da vi herved fik indblik i, hvorvidt de studerendes informationskompetencer rent faktisk var blevet højnet. På den anden side blev vi sat i en ubehagelig situation, da flere af de studerende fremhævede de uafklarede roller og placerede årsagen til forvirringen omkring opgaveformuleringen hos os, da vi havde været ansigtet udadtil.

At vi skulle indtage en position over for de studerende, hvor vi ikke blot skulle vejlede, støtte og hygge om dem, men også give kritik på det arbejde, de havde lavet, var noget, vi alle følte, var en udfordring, og som vi set i bakspejlet nok ikke rigtig var klædt på til. Nu gik vi lige og følte, at vores kontakt til de studerende var blevet styrket, at vi hver især havde haft en positiv kontakt med rigtig mange af dem under vejledningsforløbet, og at de havde fået sat (positive) ansigter på, hvem vi var. Pludselig blev vi sat i forbindelse med noget negativt. Det var jo, ifølge de studerende, os, som havde vejledt dem forkert, siden den kritik de fik ikke var mere positiv! Der var blevet skabt forvirring om, hvem vi var, og hvad vi egentlig skulle – og det var ikke kun de studerende, som var forvirrede. Det var vi jo i og for sig også selv.

Opsummering

Nu tænker du sikkert: Jamen hvad var det så lige I syntes, der var så godt ved det hele, når det skabte disse forvirrende og frustrerende situationer for jer? Vi er overbeviste om, at et forløb som dette kan udvikles til at blive rigtig godt og frugtbart for både undervisere, studerende og os som bibliotek. Vi var, og er, enormt begejstrede for, at underviserne afsatte en hel uge til et decideret research-projekt, hvor biblioteket var omdrejningspunkt for de studerendes arbejde. At projektet lå så tidligt i de studerendes forløb gjorde, at de fik stiftet bekendtskab med biblioteksrummet, vores databaser, bøger og de ansatte. Her blev værktøjer og teknikker sat i umiddelbar sammenhæng med ny viden, og ikke mindst var det vigtigt, at bibliotekets services og vigtigheden af informationskompetence blev et element i de studerendes studieliv allerede på 1. semester.

Herved tror vi på, at der blev skabt grundlag for, at biblioteket kan blive mere integreret i de studerendes arbejde igennem hele deres studietid. Bliver biblioteket en integreret del af undervisningsforløbet, bliver det straks mere konkret, hvad det er, vi kan tilbyde, og hvordan vi kan bruges.

Dog kræver det en klar fordeling af rollerne ift. de studerende, men i endnu højere grad også ift. underviserne. Det er altafgørende med en definition af vejlederrollen, da de studerende ellers kan blive forvirrede omkring, hvem vi er, og hvem de skal gå til. Spørgsmål om opgaveformalia bør kun besvares af underviserne, mens spørgsmål omkring informationsøgning og dokumentation af denne bør være vores domæne. Noget som vi i vejledningssituationerne skulle have holdt strengt på.

Det er bestemt et projekt, vi vil fortsætte og videreudvikle på, og en undervisningsmodel, som vi klart kan anbefale andre, og som vi er overbeviste om, vil kunne benyttes på alle uddannelsesinstitutioner, ikke blot erhvervsakademierne.